

© BBC 2007

Rhaglen Dyfodol Ysbrydoledig

Canllawiau ar gyfer y Ffurflen Gais

Gorffennaf 2020

BBC Children in Need a company limited by guarantee registered in England with company number 04723022, registered office Bridge House, MediaCity UK, Salford M50 2BH. Reg. charity England & Wales no. 802052 and Scotland no. SC039557

Contents

Ynglŷn â Rhaglen Dyfodol Ysbrydoledig.....	3
Meini Prawf Cyllido.....	4
Pwy ddylai prosiectau weithio gyda nhw?	4
Beth ddylai prosiectau geisio ei gyflawni?	4
Pwrpas y canllawiau.....	7
Llenwi'r Ffurflen.....	7
Canllawiau fesul Cwestiwn.....	8
1.1 Manylion y Sefydliad	8
1.2 Llywodraethu a Chyllid.....	12
1.3 Ethnigrwydd.....	12
1.4 Cadw Plant a Phobl Ifanc yn Ddiogel.....	13
2. Manylion Cyswllt yr Ymgeisydd	19
3. Geirdaon a Gwybodaeth Ategol	19
4. Plant a Phobl Ifanc	20
6. Gweithio Partneriaeth.....	27
7. Y gwahaniaeth fyddwch yn ei wneud	28
8. Cyllideb a Chyllid.....	31

Ynglŷn â Rhaglen Dyfodol Ysbrydoledig

Mae BBC Plant mewn Angen a'r Youth Futures Foundation yn gweithio mewn partneriaeth i gyflwyno'r Dyfodol Ysbrydoledig Programme, cronfa £6m ar gyfer gweithgareddau cadarnhaol sy'n cefnogi plant a phobl ifanc ar eu taith at gyflogaeth.

Mae'r pandemig COVID-19 wedi dwysau'r heriau a'r cymhlethdodau i blant a phobl ifanc sy'n ceisio cael mynediad at addysg bellach, hyfforddiant a gwaith.

Mae pryderon y bydd y cyfnod clo a chadw pellter cymdeithasol hir ar ôl y cyfnod clo yn cael effaith arbennig o niweidiol ar y rheini sydd eisoes yn ei chael yn anodd cael gwaith, ac y bydd hefyd yn cyfyngu ar y cyfleoedd i unigolion eraill ddysgu'r sgiliau a chael y profiadau a fydd yn eu helpu i gael gwaith pan fyddan nhw'n hŷn.

Cyn yr argyfwng COVID-19, roedd yno dros 760,000 o bobl ifanc oedd ddim mewn addysg na gwaith yn y DU. Mae pryderon y bydd effaith economaidd y pandemig yn arwain at 640,000 yn rhagor o bobl ifanc 18 i 24 oed yn ddi-waith eleni yn unig.

Mae mwy nag un o bob tri pherson ifanc 18-24 oed yn ennill llai na chyn y pandemig, mae tua eu chwarter wedi cael eu rhoi ar ffyrlo ac mae 9% yn ychwanegol wedi colli eu gwaith yn gyfan gwbl. Mae pobl ifanc eisoes ddwywaith yn fwy tebygol o fod yn ddi-waith nag oedolion hŷn yn y farchnad lafur ac mae rhai pobl ifanc o gefndiroedd Du, Asiaidd neu Leiafrifoedd Ethnig â chyfraddau uwch o ddiweithdra na'u cyfoedion Gwyn. Yn y cyfamser, mae plant a phobl ifanc difreintiedig sydd â llai o gyfleoedd yn anghymesur o debygol o fod allan o waith neu addysg.

Mewn ymateb i hyn, mae BBC Plant mewn Angen a'r Youth Futures Foundation yn cynnig cyllid grant i sefydliadau nid-er-elw sy'n gweithio i wella rhagolygon gwaith plant a phobl ifanc sy'n wynebu anfantais a gwahaniaethu. Mae'r pwyslais ar dargedu'r rheini y mae eu llwybrau at waith wedi cael eu hamharu ymhellach gan COVID-19.

Mae'r cyllid ar gael ar gyfer costau prosiect a sefydliadol, gan gynnwys cynllunio a datblygu ar gyfer y dyfodol, a bydd yn cefnogi:

- Rhwng 12 a 18 mis o ddarpariaeth
- Gweithio gyda phlant a phobl ifanc:
  - 10 i 18 oed yng Nghymru, yr Alban a Gogledd Iwerddon
  - 10 i 24 oed yn Lloegr

Lle bo modd, rydyn ni am ariannu mudiadau sy'n cael eu harwain gan bobl sydd â phrofiad uniongyrchol o'r materion sy'n wynebu'r plant a'r bobl ifanc y maen nhw'n helpu i'w cefnogi.

Mae BBC Plant mewn Angen a'r Youth Futures Foundation wedi ymrwymo i sicrhau bod anghenion plant a phobl ifanc Du, Asiaidd a Lleiafrifoedd Ethnig yn cael sylw penodol wrth i ni gydnabod anghyfiawnder hiliol ac effaith anghymesur COVID-19 arnyn nhw...

Meini Prawf Cyllido

Pwy ddylai prosiectau weithio gyda nhw?

Dylai'r prosiectau weithio gydag unrhyw berson ifanc 10 i 24 oed sy'n dioddef anfanteision sy'n creu rhwystrau tymor byr heu hirach at waith, yn enwedig lle mae'r rhwystrau hynny wedi cael eu gwaethygu gan effaith COVID-19.

Byddwn ni eisiau deall profiadau penodol y plant a'r bobl ifanc rydych chi'n bwriadu gweithio gyda nhw. Ond, dyma rai rhwystrau cyffredin at gael gwaith yn y dyfodol (er bod mwy i'w cael):

- plant a phobl ifanc o gymunedau Du, Asiaidd a Lleiafrifoedd Ethnig, yn enwedig y rheini sy'n fwyaf tebygol o ddiodeff gwahaniaethau yn y farchnad lafur (e.e. Pacistanaidd, Bangladeshaid, Du, Cymysg, Sipsi, Roma a Theithwyr) (Nodwch: Rydyn ni eisiau gwneud yn siŵr bod anghenion plant a phobl ifanc Du, Asiaidd a Lleiafrifoedd Ethnig yn cael sylw penodol wrth i ni gydnabod anghyfiawnder hiliol ac effaith anghymesur COVID-19 ar y cymunedau hyn)
- pobl nad ydynt mewn addysg, cyflogaeth na hyfforddiant (NEET)
- pobl ifanc sydd â phrofiad o'r system ofal
- rhiant ifanc, neu â chyfrifoldeb gofalu
- o dan anfantais economaidd (yn gymwys am brydau ysgol am ddim) neu yn byw mewn ardal o amddifadedd uchel
- plant a phobl ifanc anabl neu blant a phobl ifanc ag anabledau dysgu
- yn cael eu heffeithio gan brofiad o'r system cyfiawnder troseddol
- yn cael eu heffeithio gan allgáu o addysg neu ddarpariaeth addysgol amgen
- yn cael eu heffeithio gan ddirgartrefedd
- yn cael eu heffeithio gan faterion iechyd meddwl
- yn cael eu heffeithio gan gyflyrau iechyd tymor hir
- yn cael eu heffeithio gan gamddefnyddio sylweddau

Beth ddylai prosiectau geisio ei gyflawni?

Dylai'r holl brosiectau ganolbwyntio ar wella'r daith at gyflogaeth i blant a phobl ifanc sy'n wynebu rhwystrau.

Byddwn ni'n disgwyl i ymgeiswyr nodi'r tri phrif wahaniaeth (canlyniadau) y maen nhw'n bwriadu eu gwneud i fywydau'r plant a'r bobl ifanc y maen nhw'n gweithio gyda nhw a dangos y cysylltiadau rhwng y gwahaniaethau hyn, ar daith gadarnhaol tuag at waith.

Rydyn ni'n ymwybodol y bydd y cymorth y byddwch chi'n ei roi a'r canlyniadau y byddwch chi'n gallu eu cyflawni yn amrywio yn dibynnu ar rinweddau'r plant a'r bobl ifanc rydych chi'n gweithio gyda nhw (e.e. eu hoedran, y rhwystrau maen nhw'n eu hwynebu, a lle maen nhw ar eu taith at waith).

Rydyn ni'n ymwybodol bod y canlyniadau'n golygu mwy na dim ond dod o hyd i waith a'i gadw, mae hefyd yn ymwneud ag ansawdd y gwaith, a'r boddhad mae rhywun yn ei gael ohono. Mae llawer o ffactorau sy'n cyfrannu at ganlyniadau gwaith fel amgylchiadau unigol, galluoedd emosiynol, hyder, hunan-hyder, agwedd tuag at waith, sgiliau cyflogadwyedd, cymwysterau, addysg a hyfforddiant, profiad a sgiliau rheoli gyrfa y person ifanc.

Dydy'r daith at waith ddim yn llinell syth ac mae taith pawb yn wahanol - does yna ddim un ffactor sy'n sicrhau llwyddiant o ran cyflawni dyheadau ac amcanion. Efallai y bydd angen gwahanol fathau o gymorth ar blant a phobl ifanc unigol. Mae ffactorau allanol yn cael effaith fawr ar allu person ifanc i gael a chadw gwaith hefyd, fel rydyn ni'n ei weld gyda COVID-19.

- Rydyn ni'n awyddus i gefnogi gwaith sy'n datblygu plant a phobl ifanc yn eu taith at waith, er enghraifft, sgiliau bywyd, fel gwranddo, siarad, datrys problemau, creadigrwydd, aros yn bositif, anelu'r uchel, arweinyddiaeth a gwaith tîm.
- Meithrin perthynas ag oedolion a sefydliadau maen nhw'n ymddiried ynddynt er mwyn cynnig cyfleoedd, addysg, cyngor, mentora, hyfforddi, profiad neu waith.
- Cynnig mynediad at brofiadau a chyfleoedd newydd i godi dyheadau ac agor drysau.
- Cael blas o hyfforddiant ac addysg gydol oes sy'n cryfhau gallu pobl ifanc i addasu ac ymgymryd â chyfleoedd newydd pan fyddan nhw'n codi.
- Sgiliau craidd fel llythrennedd a rhifedd fel pasbort i mewn i hyfforddiant neu waith,

Efallai y bydd sefydliadau sy'n gweithio gyda phobl ifanc sydd ymhellach ar hyd eu taith at waith yn gallu cynnig y canlynol hefyd:

- Sgiliau ymarferol ar gyfer crefft neu alwedigaeth, fel TG (e.e. Cymorth technegol, dylunio graffeg, dadansoddwr busnes, datblygwr gwefannau), gweinyddu, adeiladu (e.e. Dylunydd, trydanwr, gosodwr brics, addurnwr), iechyd a gofal cymdeithasol, cyllid (e.e. cadw cyfrifon, cyfrifyddu), gofal plant, gyrrwyr cyflenwi a swydd eraill y dyfodol.
- Profiad gwaith, lleoliadau, hyfforddeiaethau, prentisiaethau neu interniaethau
- Gwaith cyflogedig (wedi'i ariannu gan y cyflogwr neu yn cael eu sybsideiddio gan y sefydliad sy'n ei ddarparu)

Pa weithgareddau ddylai prosiectau eu cyflawni?

Rydyn ni eisiau i'r sefydliadau sy'n deall anghenion plant a phobl ifanc a'r rhwystrau penodol y maen nhw'n eu hwynebu i adael i ni wybod beth sydd eisoes yn gweithio neu i nodi atebion arloesol. Ond, dyma rai enghreifftiau o'r mathau o waith y gallen ni eu gweld:

- Cyfeirio plant a phobl ifanc tuag at neu i mewn i waith, gan ddefnyddio dulliau sy'n seiliedig ar dystiolaeth pan fo'n bosib, dulliau a allai gynnwys y canlynol:
- Darparu gweithgareddau cadarnhaol fel cerddoriaeth, celf a chwaraeon sy'n galluogi datblygiad canlyniadau a sgiliau parodrwydd am waith.
- Darparu oedolyn y maen nhw'n ymddiried ynddo i ddarparu cymorth cyson i helpu plant a phobl ifanc oresgyn rhwystrau a chyflawni eu hamcanion personol.
- Darparu sgiliau cyflogadwyedd, academiaidd neu alwedigaethol wedi'u personoli, hyfforddiant mentergarwch, chwilio am waith, neu brofiad gwaith
- Mynd i'r afael â rhwystrau at waith fel problemau iechyd meddwl a chorfforol, a materion tai
- Helpu pobl ifanc i mewn i addysg bellach, hyfforddiant neu waith na fydden nhw wedi cael mynediad ato fel arall.
- Cefnogi pobl ifanc trwy ddarparu cyfleoedd gwirfoddoli, profiad gwaith, gwaith cyflogedig a symud i waith parhaol.
- Cysylltu pobl ifanc yn uniongyrchol â chyfleoedd gwaith cynaliadwy.

Rydyn ni'n deall ac yn gwerthfawrogi ei bod yn bosib y bydd prosiectau yn parhau i addasu eu darpariaeth o fewn yr amgylchiadau newidiol yn sgil COVID-19. Rydyn ni'n disgwyl i ymgeiswyr gael

cynllun clir ar gyfer y misoedd i ddod, ond rydyn ni'n deall ei bod yn bosib y bydd angen iddo newid dros amser. Rydyn ni'n gyfforddus gyda hyn a bydden ni'n gofyn bod ymgeiswyr yn cyfathrebu newidiadau sy'n codi yn ystod eu grant, os dyfernir cyllid.

Pwrpas y canllawiau

Bydd y ddogfen hon yn eich arwain drwy bob cwestiwn ar ein ffurflen gais ar gyfer Rhaglen Dyfodol Ysbrydoledig.

Gwnewch yn siŵr mai dyma'r canllawiau cywir ar gyfer y gronfa rydych chi am wneud cais iddi.

Llenwi'r Ffurflen

Dyma rai awgrymiadau defnyddiol i'ch helpu i lenwi'r ffurflen gais.

- Darllenwch ein [safonau sylfaenol ar gyfer dyfarnu grantiau](#), a'n [Meini Prawf Cymhwysedd](#) i wneud yn siŵr bod eich cais yn gymwys.
- Bydd y ffurflen gais yn eich holi am y canlynol:
  - Y plant a'r bobl ifanc rydych chi'n rhoi cymorth iddynt, a sut mae COVID-19 wedi effeithio ar eu bywyd, gan ganolbwyntio'n benodol ar eu rhagolygon ar gyfer y dyfodol ac ar eu cyflogadwyedd.
  - Sut rydych chi'n bwriadu gweithio gyda nhw a rhoi cymorth iddynt yn sgil effaith COVID-19.
  - Y gwahaniaeth neu'r canlyniadau fyddwch yn eu sicrhau yn eu bywyd.
  - Sut mae eich sefydliad wedi addasu a sut bydd yn parhau i addasu i ymateb i effaith COVID-19
- Rydyn ni'n awyddus i annog ceisiadau gan amrywiaeth o sefydliadau, yn enwedig rhai sy'n cael eu harwain gan bobl sydd â phrofiad o'r heriau y maen nhw'n ceisio helpu plant a phobl ifanc i'w goresgyn, gan gynnwys gwahaniaethu ar sail hil a mathau eraill o anfantais.
- Mae croeso i bob sefydliad sy'n bodloni meini prawf y ddogfen hon ymgeisio. Cofiwch, os nad yw eich sefydliad yn ddeiliad grant BBC Plant mewn Angen ar hyn o bryd neu os nad ydych chi wedi cymryd rhan yn ein proses gofrestr newydd (lansiwyd mis Tachwedd 2019) o'r blaen, byddwn yn gofyn rhagor o gwestiynau i chi am drefniadau llywodraethu, cyllid a mesurau diogelu eich sefydliad. Fodd bynnag, bydd pob ymgeisydd yn cael ei feirniadu ar yr un meini prawf, p'un ai ydyn nhw wedi ymgeisio o'r blaen neu beidio, neu wedi derbyn cyllid gan BBC Plant mewn Angen neu'r Youth Futures Foundation.
- Atebwch yr holl gwestiynau ar y ffurflen gais oni bai ein bod wedi nodi bod y cwestiwn yn un dewisol.
- Mae gan lawer o'r cwestiynau gyfyngiad nodau. Mae hyn yn golygu y bydd cyfyngiad ar ba mor hir yw eich atebion. Mae llythrennau, atalnodau, rhifau a bylchau i gyd yn cyfrif fel nodau. Pan fyddwch wedi teipio'r uchafswm nodau, ni fyddwch yn gallu teipio mwy. Atebwch yn glir ac yn gryno.

- Os ydych yn dymuno gorffen llenwi unrhyw ran o'r ffurflen rywbryd eto, cliciwch y botwm '**Cadw a Chwblhau Rhywbryd Eto**' ar y diwedd. Bydd hyn yn cadw'r hyn rydych chi wedi'i wneud, gan ganiatáu i chi orffen llenwi'r ffurflen rywbryd eto.
- **Cadwch eich gwaith bob 15-20 munud** i wneud yn siŵr nad ydych chi'n colli unrhyw beth.
- Ein nod yw cynnwys plant a phobl ifanc yn ein proses dyfarnu grantiau ac fel partneriaid wrth wneud penderfyniadau. Cofiwch fod yn ofalus ynglŷn â'r dôn a'r iaith a ddefnyddiwch i ddisgrifio plant, natur y gwaith arfaethedig a'r canlyniadau y gobeithiwch eu cyflawni wrth i chi ateb cwestiynau. Lle bo modd, dylech osgoi iaith dechnegol gymhleth, jargon ac acronymau i sicrhau bod eich cais yn ddarllenadwy i bobl o bob oed a gallu.

Os oes unrhyw ran o'r canllawiau hyn yn aneglur, neu fod angen mwy o gymorth arnoch chi, cysylltwch â ni. Mae modd gwneud hyn drwy ffonio 0345 609 0015 neu e-bostio pudseygrants@bbc.co.uk

Canllawiau fesul Cwestiwn

1.1 Manylion y Sefydliad

Manylion Cyswllt y Sefydliad

Defnyddiwch enw cyfreithiol eich sefydliad. Bydd eich enw cyfreithiol ar eich dogfennau llywodraethu a'ch cyfrif banc.

Defnyddiwch gyfeiriad cofrestredig eich sefydliad. Lle bo'n bosib, dylai hwn fod yn gyfeiriad gweithredol ac nid yn flwch swyddfa'r post (PO BOX) neu gyfnewidfa bost. Os yw hyn wedi newid ers i chi gofrestru gyda ni, rhowch wybod i ni drwy e-bostio pudseygrants@bbc.co.uk.

Cofiwch roi rhif ffôn lleol eich sefydliad, rhif ffôn symudol safonol, neu rif nad yw'n un daearyddol (h.y. rhifau ffôn sy'n dechrau â 0303). Ni fyddwn yn ffonio unrhyw rifau cyfradd premiwm neu ryngwladol (ac eithrio Ynys Manaw).

1. Pa fath o sefydliad ydych chi?

Gyda'r rhaglen hon, rydym yn rhoi cyllid i sefydliadau nid-er-elw sy'n gweithio gyda phlant a phobl ifanc dan anfantais sy'n byw yn y Deyrnas Unedig, Ynys Manaw neu Ynysoedd y Sianel.

Yr ystodau oedran sy'n gymwys ar gyfer y rhaglen hon yw:

- 10 – 24 oed yn Lloegr yn unig (cofiwch mai'r Youth Futures Funds sy'n darparu'r cyllid ar gyfer unigolion 19 i 24 oed ac mae'n gwasanaethu Lloegr yn unig)
- 10-18 oed yng Nghymru, Gogledd Iwerddon, a'r Alban

At ddibenion y cais hwn rydyn ni'n diffinio 'pobl ifanc' i olygu hyd at 24 oed.

Mae sawl math gwahanol o sefydliadau nid-er-elw yn y DU, a phob un â strwythur cyfreithiol gwahanol. Dewiswch pa fath o sefydliad sy'n berthnasol i chi.

Rydyn ni'n cyllido'r canlynol:

- Cwmnïau buddiannau cymunedol sy'n gyfyngedig trwy warant
- Cwmnïau cyfyngedig trwy warant, gan gynnwys mentrau cymdeithasol
- Cymdeithasau tai
- Elusennau cofrestredig
- Sefydliadau crefyddol
- Ysgolion arbennig
- Ysgolion a chyrff addysgol.

*Er nad ydy BBC Plant mewn Angen yn ariannu ysgolion a chyrff addysgol ar hyn o bryd – rydyn ni'n credu bod amcanion y gronfa hon yn golygu bod y sefydliadau hyn yn allweddol ar gyfer cyrraedd y plant a'r bobl ifanc hynny sydd wedi cael eu heffeithio fwyaf. Bydd disgwyl i geisiadau gan y cyrff hyn ddangos y canlynol:

- Cysylltiadau cryf â'r gymuned leol a'r sector pobl ifanc
- Tystiolaeth glir mai nhw sydd yn y sefyllfa orau i ddarparu yn hytrach na'r gymuned ehangach
- Cymryd gofal i ddangos unrhyw orgyffwrdd statudol, neu ddangos nad yw'r cais am gyllid yn ddyletswydd statudol (ni fyddwn ni'n ariannu unrhyw beth sy'n cael ei ystyried yn ddyletswydd statudol)
- Yn gallu dangos cyfyngiad cyllid a llywodraethiant a phenderfynu lleol. Sef fod gan y bobl sy'n gwario'r grant yr awdurdod dirprwyedig i wneud penderfyniadau a darparu'n unol â'u cais am grant ac nad oes modd i'r sefydliad ehangach reoli hyn.

Nid ydym yn cyllido'r canlynol:

- **Cyrff Llywodraeth Leol:** Mae hyn yn cynnwys cynghorau ar bob lefel.

Rhaid i bob sefydliad a gyllidir gyrraedd ein [safonau sylfaenol ar gyfer dyfarnu grantiau](#).

2. Nodwch eich rhif cofrestru (Comisiwn Elusennau, Tŷ'r Cwmnïau, OSCR neu eich rhif Cyllid a Thollau EM os ydych yn elusen yng Ngogledd Iwerddon sydd heb gael ei galw i gofrestru eto)

Nodwch eich rhif cofrestru ar gyfer pa gorff priodol bynnag rydych wedi cofrestru ag ef.

Yng Nghymru a Lloegr, mae'n rhaid i sefydliadau gwirfoddol a chymunedol gydag incwm dros £5,000 yn y flwyddyn flaenorol fod wedi cofrestru gyda Chomisiwn Elusennau Cymru a Lloegr.

Yng Ngogledd Iwerddon, mae'n rhaid i sefydliad elusennol gofrestru gyda Chomisiwn Elusennau Gogledd Iwerddon pan fyddant yn cael eu galw gerbron y Comisiwn.

Os yw eich sefydliad yn gwmni sydd wedi cofrestru â Thŷ'r Cwmnïau, defnyddiwch eich rhif cofrestru Tŷ'r Cwmnïau.

3. **Beth yw pwrpas/dibenion eich sefydliad? Dylai'r rhain fod yn ddibenion neu nodau cyfreithiol eich sefydliad, fel y nodir yn eich dogfen lywodraethu (e.e. cyfansoddiad neu femorandwm ac erthyglau cymdeithasu).**

Copiwch hwn o'ch dogfen lywodraethu, gair am air.

4. **Os nad yw eich sefydliad yn elusen gofrestredig, a fyddech cystal â chyflwyno'r adran o'ch dogfen lywodraethu sy'n dangos eich bod yn rhedeg fel sefydliad dielw.**

Copiwch hwn o'ch dogfen lywodraethu, gair am air.

5. **Nodwch y cymal llawn yn eich dogfen lywodraethu sy'n datgan beth fydd yn digwydd i unrhyw arian dros ben os bydd eich sefydliad yn dirwyn i ben (e.e. cymal diddymu neu glo asedau).**

- Rhaid i bob sefydliad gael cymal diddymu neu glo asedau. Copiwch hwn o'ch dogfen lywodraethu, gair am air.
- Mae cymal diddymu'n esbonio sut mae eich sefydliad yn bwriadu diddymu neu derfynu, os bydd y sefyllfa'n codi.

Rhaid i gwmni buddiannau cymunedol gael clo asedau. Rhaid i hwn enwi'r sefydliad dan sylw y caiff cyllid ei ddsbarthu iddo. Mae clo asedau'n nodi beth fydd yn digwydd i'ch asedau, gan gynnwys unrhyw elw neu arian arall dros ben, os bydd eich sefydliad yn rhoi'r gorau i weithredu. Mae angen eich clo asedau arnom i ddangos y byddwch yn defnyddio'r arian hwn er budd y gymuned.

6. **Sawl aelod gweithredol sydd ar gorff llywodraethu eich sefydliad?**

Eich corff llywodraethu sy'n goruchwyllo ac yn rheoli eich sefydliad (e.e. ymddiriedolwyr neu gyfarwyddwyr y cwmni).

Rydyn ni'n mynnu bod gan sefydliad dri aelod o leiaf ar ei fwrdd neu bwyllgor.

7. **A yw unrhyw aelodau o fwrdd llywodraethu, staff gweithredol neu awdurdodwyr taliadau eich sefydliad yn perthyn neu'n byw gyda'i gilydd? Os felly, dywedwch wrthym ba bolisiâu neu brosesau sydd gennych i ddiogelu trafodiadau ariannol ac i osgoi gwrthdaro buddiannau.**

Mae'n bwysig i fyrddau llywodraethu allu gweithio'n deg a heb unrhyw wrthdaro rhwng buddiannau. Mae perthyn neu fyw gyda'i gilydd wrth wasanaethu ar fwrdd neu fod yn gyflogai yn cael ei ystyried yn achos o wrthdaro rhwng buddiannau. Mae gwrthdaro rhwng buddiannau yn digwydd pan fydd gan rywun mewn safle o ymddiriedaeth (fel cyflogai neu aelod o'r bwrdd) berthnasoedd personol a phroffesiynol sy'n cystadlu â'i gilydd ar yr un pryd.

Os oes pobl yn perthyn neu'n byw gyda'i gilydd, rhowch wybod i ni am unrhyw bolisiau neu weithdrefnau ar gyfer gwrthdaro rhwng buddiannau sydd gennych ar waith i reoli hyn.

Dylai'r rhain sicrhau bod gweithdrefnau craffu a goruchwylio addas yn cael eu defnyddio ar gyfer unrhyw benderfyniadau y gallai'r unigolion cysylltiedig hyn eu gwneud ar y cyd. Os oes gennych chi unrhyw gwestiynau, cysylltwch â'ch rheoleiddiwr neu'ch gwasanaethau gwirfoddol a chymunedol lleol.

8. Rhowch wybod i ni beth yw'r nifer isaf o aelodau â phleidlais sy'n rhaid bod yn bresennol er mwyn bodloni eich rheolau ar wneud penderfyniadau teg.

Mae hyn yn cael ei alw'n 'cworwm' hefyd. Dylai sefydliadau wneud yn siŵr eu bod yn gwneud penderfyniadau mewn ffordd deg. I wneud hyn, mae ganddynt bolisi'n aml sy'n nodi sawl aelod o'r corff llywodraethu sy'n rhaid bod yn bresennol i bleidleisio ar benderfyniadau mawr.

Mae hyn yn atal nifer fach o aelodau rhag gwneud penderfyniadau heb ymgynghori â'r corff ehangach.

Gallwch ddangos hyn mewn amryw o ffyrdd, gan gynnwys:

- Nifer o aelodau
- Canran o aelodau
- Ffracsiwn o'r bwrdd cyfan
- Cyfuniad o'r uchod, e.e. 'O leiaf hanner y bwrdd, ac un aelod'

9. Sawl gwaith y flwyddyn mae corff llywodraethu'r prosiect hwn yn cyfarfod yn ffurfiol, gan gynnwys unrhyw Gyfarfodydd Cyffredinol Blynnyddol?

Mae hyn yn golygu'r corff a fydd yn atebol am ein grant. Dylai hwn fod y corff a fydd yn goruchwylio ac yn rheoli'r grant hwn a'r prosiect mae'n ei ariannu. Gallai hyn fod yn ymddiriedolwyr neu gyfarwyddwyr y cwmni, neu'n bwyllgor rheoli ar wahân. Mae cyfarfod ffurfiol yn gyfarfod gydag agenda a chofnodion ysgrifenedig. Rhowch rif yn y bocs hwn, h.y. '4' yn hytrach nag 'yn chwarterol'.

10. Nodwch ddyddiadau pedwar cyfarfod ffurfiol diwethaf eich corff llywodraethu (fel pwyllgor rheoli, Bwrdd yr Ymddiriedolwyr neu Gyfarwyddwyr)

Nodwch ar ba ddyddiadau cynhaliwyd eich pedwar cyfarfod ffurfiol diwethaf. Mae cyfarfod ffurfiol yn gyfarfod gydag agenda a chofnodion ysgrifenedig.

1.2 Llywodraethu a Chyllid

1. **A yw unrhyw aelod o'ch corff llywodraethu'n cael unrhyw fath o daliad am ei ddyletswyddau? Os felly, rhwch wybod i ni sut mae eich dogfen lywodraethu neu ddogfennaeth arall yn caniatáu hyn.**

Fel rheol, nid yw sefydliadau elusennol yn gallu talu eu hymddiriedolwyr oni bai fod eu dogfen lywodraethu, y Comisiwn Elusennau neu'r Llysoedd yn caniatáu hynny'n benodol. Os ydych yn talu unrhyw ymddiriedolwyr, nodwch sut mae gennych ganiatâd i wneud hynny.

2. **Sawl un sydd ei angen i awdurdodi taliad neu i lofnodi siec?**

Rhowch rif.

3. **Esboniwch eich prosesau a'ch gweithdrefnau ar gyfer awdurdodi taliadau, yn ogystal ag unrhyw weithdrefnau lliniaru risg sydd gennych ar waith.**

Amlinellwch bolisiâu a gweithdrefnau eich sefydliad i leihau unrhyw risgiau ariannol mewn cysylltiad â thalu trydydd partion neu aelodau o staff. Gallai hyn gynnwys yr hyn rydych yn ei wneud i awdurdodi taliadau a'r gwaith o'u goruchwyllo.

Efallai fod gennych gyfyngiadau ar y canlynol:

- Faint mae aelodau penodol o staff yn cael awdurdodi
- Sawl person sydd ei angen arnoch i awdurdodi taliadau
- Y broses sy'n cael ei defnyddio i gytuno ar benderfyniadau ariannol a thaliadau a'u cymeradwyo
- Pa aelodau o staff sydd â mynediad at wybodaeth am daliadau (fel rhifau cyfrif)

1.3 Ethnigrwydd

1. **A yw mwyafrif eich bwrdd ac uwch reolwyr o gefndiroedd Du, Asiaidd neu Leiafrif Ethnig?**
2. **A yw'r rhan fwyaf o'r plant a'r bobl ifanc yr ydych yn disgwyl eu cyrraedd o gefndiroedd Du, Asiaidd neu Leiafrif Ethnig?**

Mae BBC Plant mewn Angen a'r Youth Futures Foundation wedi ymrwmo i sicrhau bod anghenion plant a phobl ifanc Du, Asiaidd a Lleafrifoedd Ethnig yn cael sylw penodol. Rydyn ni'n golygu grwpiau pobl Ddu, Brown ac o gefndiroedd Hil eraill; fodd bynnag, rydyn ni hefyd am gyrraedd lleiafrifoedd ehangach, fel y rhai o wledydd sy'n ymuno â Dwyrain Ewrop a chymunedau Sipsiwn, Teithwyr a Roma.

Am y rheswm hwn, byddwn yn casglu gwybodaeth sylfaenol ynghylch a yw ymgeiswyr yn sefydliadau Du, Asiaidd a Lleafrifoedd Ethnig (hy, yn cael eu rhedeg gan ac yn cael eu

rhedeg ar gyfer y gymuned/cymunedau lleiafrifol y maen nhw'n ceisio eu gwasanaethu). Mae hyn yn golygu bod mwyafrif (51% neu fwy) y bwrdd a'r uwch reolwyr a'r rhan fwyaf o'r plant a'r bobl ifanc a gefnogir (51% neu fwy) yn dod o gefndiroedd Du, Asiaidd neu Leiafrif Ethnig.

Mae pob sefydliad yn gymwys ar gyfer y rhaglen hon a defnyddir y data hyn i sicrhau ein bod yn cynnal tegwch drwy gydol y broses ymgeisio ac wrth wneud penderfyniadau ar gyfer y mudiadau dan arweiniad Lleiafrifoedd Ethnig.

1.4 Cadw Plant a Phobl Ifanc yn Ddiogel

1. A oes gan eich sefydliad bolisi Diogelu Plant a Phobl Ifanc yn ei enw ei hun?

Dylai polisi Diogelu Plant a Phobl Ifanc eich sefydliad fod yn enw eich sefydliad. Nid ydym yn derbyn polisiau sydd yn enw sefydliad arall, er enghraifft sefydliad partner, sefydliad rhiant neu sefydliad cysylltiedig.

Os mai dim ond gyda phobl ifanc 19 i 24 oed y mae eich sefydliad yn gweithio, rhowch wybod i ni am eich polisi Diogelu Oedolion.

2. Sut cafodd y polisi hwn ei ddatblygu?

Rhowch wybod i ni beth oedd y camau a arweiniodd at greu'r polisi hwn. Gallai hyn gynnwys:

- Cymorth gan sefydliad allanol neu awdurdod lleol
- Y bobl a oedd yn rhan o'r broses
- Defnyddio polisiau blaenorol neu hyfforddiant.

3. Ar ba ddyddiad ydych chi am adnewyddu eich polisi Diogelu Plant a Phobl Ifanc nesaf?

Rhowch wybod i ni pa bryd rydych chi'n bwriadu adnewyddu eich polisi Diogelu Plant a Phobl Ifanc nesaf.

Os mai dim **ond** gyda phobl ifanc 19 i 24 oed y mae eich sefydliad yn gweithio, rhowch wybod i ni am eich polisi Diogelu Oedolion. Fel arall, rhowch wybod i ni am eich polisi Diogelu Plant a Phobl Ifanc.

4. A yw'r holl staff a/neu wirfoddolwyr sy'n cael cyswllt wyneb yn wyneb â phlant a phobl ifanc yn cael hyfforddiant diogelu?

Mae hyn yn ymwneud â hyfforddiant diogelu cyffredinol. Dylai roi sylw i feysydd fel arwyddion o gam-drin neu esgeuluso neu gadw plant yn ddiogel ar-lein. Dim ond ar gyfer staff neu wirfoddolwyr sy'n cael cyswllt wyneb yn wyneb â phlant y mae angen y wybodaeth hon arnom.

Os mai dim **ond** gyda phobl ifanc 19 i 24 oed y mae eich sefydliad yn gweithio, rhowch wybod i ni am eich hyfforddiant Diogelu Oedolion. Fel arall, rhowch wybod i ni am eich hyfforddiant Diogelu Plant a Phobl Ifanc.

5. A yw'r holl staff a/neu wirfoddolwyr sy'n cael cyswllt wyneb yn wyneb â phlant a phobl ifanc yn cael hyfforddiant diogelu?

Mae hyn yn ymwneud â hyfforddiant diogelu cyffredinol. Dylai roi sylw i feysydd fel arwyddion o gam-drin neu esgeuluso, neu gadw plant yn ddiogel ar-lein. Dim ond ar gyfer staff neu wirfoddolwyr sy'n cael cyswllt wyneb yn wyneb â phlant y mae angen y wybodaeth hon arnom.

Os ydy eich sefydliad yn gweithio gyda phobl ifanc 19-24 oed yn unig, dywedwch wrthym am eich hyfforddiant Diogelu Oedolion. Fel arall, dywedwch wrthym am eich polisi Diogelu Plant a Phobl Ifanc.

6. Pa mor aml mae'r hyfforddiant diogelu'n cael ei adnewyddu?

Rhowch wybod i ni pa mor aml mae hyfforddiant diogelu cyffredinol eich staff a'ch gwirfoddolwyr yn cael ei adnewyddu.

Os mai dim **ond** gyda phobl ifanc 19 i 24 oed y mae eich sefydliad yn gweithio, rhowch wybod i ni am eich hyfforddiant Diogelu Oedolion. Fel arall, rhowch wybod i ni am eich hyfforddiant Diogelu Plant a Phobl Ifanc.

7. A yw'r holl staff a/neu wirfoddolwyr sy'n cael cyswllt wyneb yn wyneb â phlant a phobl ifanc yn cael hyfforddiant ar safonau a gweithdrefnau diogelu eich sefydliad?

Mae hyn yn cyfeirio at hyfforddiant diogelu pwrpasol i'ch sefydliad a/neu eich prosiect. Byddai'n rhoi sylw i bynciau a allai fod:

- Yn berthnasol i risgiau penodol neu elfennau o'r gwaith mae eich sefydliad yn ei wneud
- Yn berthnasol i anghenion y plant a/neu bobl ifanc rydych yn gweithio gyda nhw
- Eich polisiau a gweithdrefnau mewnol, e.e. beth i'w wneud os bydd person ifanc yn gwneud datgeliad, a gyda phwy dylid cysylltu.

Dim ond ar gyfer staff neu wirfoddolwyr sy'n cael cyswllt wyneb yn wyneb â phlant a phobl ifanc y mae angen y wybodaeth hon arnom.

Os mai dim **ond** gyda phobl ifanc 19 i 24 oed y mae eich sefydliad yn gweithio, rhowch wybod i ni am eich hyfforddiant Diogelu Oedolion. Fel arall, rhowch wybod i ni am eich hyfforddiant Diogelu Plant a Phobl Ifanc.

8. Pa mor aml mae hyfforddiant ar safonau a gweithdrefnau diogelu eich sefydliad yn cael ei adnewyddu?

Rhowch wybod i ni pa mor aml mae hyfforddiant eich staff, gwirfoddolwyr a/neu ymddiriedolwyr ar safonau a gweithdrefnau diogelu eich sefydliad yn cael ei adnewyddu.

Os mai dim **ond** gyda phobl ifanc 19 i 24 oed y mae eich sefydliad yn gweithio, rhowch wybod i ni am eich hyfforddiant Diogelu Oedolion. Fel arall, rhowch wybod i ni am eich hyfforddiant Diogelu Plant a Phobl Ifanc.

9. Pwy yw Arweinydd Diogelu Dynodedig y sefydliad?

Nodwch enw'r person sy'n gyfrifol am ddiogelu plant a phobl ifanc yn eich sefydliad. Yn aml, gelwir y person hwn yn 'Swyddog Diogelu Dynodedig' neu'n 'Arweinydd Diogelu Dynodedig'.

Os mai dim **ond** gyda phobl ifanc 19 i 24 oed y mae eich sefydliad yn gweithio, rhowch wybod i ni am eich arweinydd Diogelu Oedolion. Fel arall, rhowch wybod i ni am eich arweinydd Diogelu Plant a Phobl Ifanc **a'ch** arweinydd Diogelu Oedolion.

10. Beth yw teitl swydd eich Arweinydd Diogelu Dynodedig?

Nodwch deitl swydd Swyddog/Arweinydd Diogelu Dynodedig eich sefydliad. Dylai hwn fod yn rhywun sydd ar lefel uwch briodol yn eich sefydliad. Dylai hefyd fod yn ddigon agos i'r gwaith rydych chi'n ei wneud fel ei fod yn ymwybodol o'r hyn rydych chi'n ei gyflawni o ddydd o ddydd.

Os mai dim **ond** gyda phobl ifanc 19 i 24 oed y mae eich sefydliad yn gweithio, rhowch wybod i ni am eich arweinydd Diogelu Oedolion. Fel arall, rhowch wybod i ni am eich arweinydd Diogelu Plant a Phobl Ifanc **a'ch** arweinydd Diogelu Oedolion.

11. A yw wedi cael hyfforddiant penodol i'w rôl fel Arweinydd Diogelu Dynodedig?

Rhowch wybod i ni os yw eich Arweinydd Diogelu Dynodedig wedi cael hyfforddiant penodol ar gyfer ei rôl. Fel arfer, caiff hwn ei ddarparu gan rywun allanol fel yr awdurdod lleol neu elusen fawr fel yr [NSPCC](#) neu [NCVO](#).

12. Pa mor aml mae eich Arweinydd Diogelu Dynodedig yn cyflawni'r hyfforddiant hwn?

Rhowch wybod i ni pa mor aml mae eich Arweinydd Diogelu yn cyflawni hyfforddiant i wneud yn siŵr bod ganddo'r wybodaeth ddiweddaraf am ei rôl.

13. A yw'r holl staff cymwys, y pwyllgor rheoli a'r gwirfoddolwyr wedi cael archwiliad gan y Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd, Disclosure Scotland neu Access NI? Os nad ydynt, rhowch esboniad.

Rydyn ni'n mynnu bod eich sefydliad yn gwneud yn siŵr bod pawb sy'n gweithio gyda phlant wedi cael archwiliad cefndir perthnasol. Gallai hyn fod drwy'r Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd., Disclosure Scotland neu Access NI. Mae hyn yn cynnwys yr holl staff a gwirfoddolwyr sydd â mynediad uniongyrchol at blant. Gofynnwn i chi gadarnhau bod eich sefydliad yn gwneud yr archwiliadau hyn, ac os ddim, esbonio pam.

Dim ond staff cymwys sy'n gorfod cael yr archwiliadau hyn. Nid oes angen yr archwiliadau hyn ar staff a gwirfoddolwyr nad ydynt yn cael cyswllt wyneb yn wyneb â phlant a phobl ifanc.

I gael rhagor o wybodaeth am yr archwiliadau perthnasol yng Nghymru a Lloegr, ewch i wefan.gov.uk.

I gael rhagor o wybodaeth am yr archwiliadau perthnasol yn yr Alban, ewch i wefan myscot.gov.

I gael rhagor o wybodaeth am yr archwiliadau perthnasol yng Ngogledd Iwerddon, ewch i wefan nidirect.gov.uk.

14. Pa mor aml ydych chi'n ailadrodd archwiliad gan y Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd, Disclosure Scotland neu Access NI?

Rhowch wybod i ni pa mor aml rydych yn ailadrodd yr archwiliadau perthnasol ar aelodau priodol o staff. Nodwch yma a ydych yn gwneud yr archwiliadau hyn unwaith, yn rheolaidd neu a ydynt yn adnewyddu'n awtomatig.

15. Pwy sy'n darparu eich Hyfforddiant Diogelu Plant a Phobl Ifanc? Beth sy'n eu gwneud yn gymwys i'w ddarparu?

Pa unigolyn neu sefydliad sy'n darparu eich Hyfforddiant Diogelu Plant a Phobl Ifanc.

16. Beth sy'n eu gwneud yn gymwys i'w ddarparu?

Rydyn ni am wybod:

- Beth sy'n eu gwneud yn gymwys i ddarparu'r hyfforddiant hwn? Gallai hyn gynnwys cymwysterau, profiad, aelodaeth o sefydliadau neu i bwy maen nhw'n gweithio.
- Bod y bobl sy'n darparu'r hyfforddiant hwn yn ymwybodol o'r wybodaeth fwyaf perthnasol a'r arferion gorau.

17. A yw pob aelod o gorff llywodraethu eich sefydliad yn cael hyfforddiant Diogelu Plant a Phobl Ifanc?

Mae corff llywodraethu eich sefydliad yn gyfrifol am ddiogelwch a lles y plant a'r bobl ifanc mae eich sefydliad yn dod i gysylltiad â nhw. Mae aelodau'r corff llywodraethu'n gyfrifol hyd yn oed os nad ydynt yn cael cyswllt wyneb yn wyneb â'r plant a phobl ifanc eu hunain.

Mae'r cwestiwn hwn yn ymwneud â hyfforddiant diogelu cyffredinol. Bydd yn ymwneud â meysydd fel arwyddion o gam-drin neu esgeuluso, neu gadw plant yn ddiogel ar-lein.

18. A yw pob aelod o'r corff llywodraethu'n cael hyfforddiant ar safonau a gweithdrefnau diogelu eich sefydliad?

Mae corff llywodraethu eich sefydliad yn gyfrifol am ddiogelwch a lles y plant a'r bobl ifanc mae eich sefydliad yn dod i gysylltiad â nhw. Mae aelodau'r corff llywodraethu'n gyfrifol hyd yn oed os nad ydynt yn cael cyswllt wyneb yn wyneb â'r plant a phobl ifanc eu hunain.

Mae hyn yn cyfeirio at hyfforddiant diogelu pwrpasol i'ch sefydliad a/neu eich prosiect. Byddai'n trin pynciau a allai fod:

- Yn berthnasol i risgiau penodol neu elfennau o'r gwaith mae eich sefydliad yn ei wneud
- Yn berthnasol i anghenion y bobl ifanc rydych yn gweithio gyda nhw
- Eich polisiau a gweithdrefnau mewnol, e.e. beth i'w wneud os bydd person ifanc yn gwneud datgeliad, a gyda phwy dylid cysylltu.

19. Pa mor fuan ar ôl ymuno mae cyflogai/gwirfoddolwr yn cael hyfforddiant Diogelu Plant a Phobl Ifanc?

Rhowch wybod i ni beth yw'r cyfnod mwyaf posibl fydd aelod o staff/gwirfoddolwr newydd yn ei dreulio yn eich sefydliad cyn cael ei hyfforddiant diogelu.

20. Oes gan eich sefydliad God Ymddygiad sy'n nodi disgwyliadau clir o ran sut dylai staff a gwirfoddolwyr ymddwyn tuag at blant a phobl ifanc?

Nodwch a oes gan eich sefydliad God Ymddygiad sy'n amlinellu sut dylai eich staff, eich gwirfoddolwyr a phlant a phobl ifanc ymddwyn wrth gymryd rhan yn eich prosiect.

21. A yw hyn yn cynnwys defnyddio cyfryngau cymdeithasol/digidol?

Rydyn ni'n disgwyl i bolisi diogelu eich sefydliad fodloni'r canlynol:

- Dangos diwylliant cryf o gefnogi diogelwch ar-lein a chydnerthedd digidol plant a phobl ifanc.
- Dangos sut mae staff a phlant a phobl ifanc yn ddiogel ac yn gyfrifol ar-lein.
- Bod yn berthnasol i'r sefydliad, ei weithgareddau a bod yn briodol i oedran.

Dylech ddangos eich dulliau rheoli a'ch cefnogaeth ar gyfer yr amgylchedd digidol, gan gynnwys:

- Sut rydych yn cefnogi ac yn grymuso plant a phobl ifanc i reoli eu bywydau ar-lein. Dylai prosiectau ddangos sut maen nhw'n datblygu cydnerthedd digidol plant a phobl ifanc mewn ffordd briodol i oedran.

- Dull gweithredu cyson i adlewyrchu'r byd go iawn a'r byd rhithiol mae plant a phob ifanc, staff a gwirfoddolwyr yn eu profi

22. Oes gennych broses wedi'i dogfennu'n glir ar gyfer beth i'w wneud os caiff y polisi hwn ei dorri?

Rhowch wybod i ni a oes proses glir sy'n cysylltu eich Cod Ymddygiad â pholisi Adnoddau Dynol os oes achos o aelod o staff neu wirfoddolwr yn peidio â dilyn ei bolisiâu.

2. Manylion Cyswllt yr Ymgeisydd

2.1) Prif Fanylion Cyswllt

Nodwch fanylion y person sy'n bwynt cyswllt yn eich sefydliad o ran y cais hwn. Bydd y person hwn yn brif bwynt cyswllt ar gyfer y grant hwn yn y dyfodol hefyd.

2.2) Manylion Cyswllt Eraill

Nodwch fanylion y sawl y gallwn gysylltu â nhw os na fydd eich prif bwynt cyswllt ar gael.

2.3) Manylion Cyswllt y Cadeirydd

Rhowch fanylion Cadeirydd eich sefydliad (neu'r unigolyn cyfatebol). Bydd gofyn i'r unigolyn hwn lofnodi Telerau ac Amodau ein grant os bydd eich cais yn llwyddiannus. Does dim modd i'r unigolyn hwn fod yn Drysorydd hefyd.

2.4) Manylion Cyswllt y Trysorydd

Rhowch fanylion Trysorydd eich sefydliad (neu'r unigolyn cyfatebol). Bydd gofyn i'r unigolyn hwn lofnodi Telerau ac Amodau ein grant os bydd eich cais yn llwyddiannus. Does dim modd i'r unigolyn hwn fod yn Gadeirydd hefyd.

3. Geirdaon a Gwybodaeth Ategol

Nodwch: Does dim angen i chi ateb y cwestiwn hwn os oes gennych chi grant gyda Plant mewn Angen y BBC ar hyn o bryd.

Mae canolwr yn unigolyn sydd yn gyfarwydd â'ch sefydliad a'r gwaith yr ydych yn ei wneud. Bydd yn cefnogi eich cais drwy ddweud wrthym am eu profiad gyda'ch sefydliad a'r gwaith yr ydych yn ei gyflawni. Yn aml mae canolwyr yn bobl broffesiynol yr ydych wedi gweithio gyda nhw.

Mae'n rhaid i'ch canolwr fod yn rhywun y tu allan i'ch sefydliad. Dylai fod yn rhywun sydd:

- yn gyfarwydd â'ch sefydliad mewn rôl broffesiynol am o leiaf 6 mis
- nad yw'n gweithio, gwirfoddoli nac yn un o fuddiolwyr eich sefydliad, ac mae hynny yn cynnwys: ymddiriedolwyr neu gyflogeion presennol, gwirfoddolwyr, defnyddwyr presennol y gwasanaeth neu yn y gorffennol, na'u teuluoedd.
- â dealltwriaeth dda o'r prosiect yr ydych yn ymgeisio ar ei gyfer. Mae hynny oherwydd efallai y byddwn yn gofyn iddynt drafod eich cais ar e-bost neu dros y ffôn.

Os nad ydych wedi gweithio gyda phlant a phobl ifanc o'r blaen, dylai eich canolwr gyfeirio at y gwaith yr ydych wedi ei gyflawni yn ystod y 12-24 mis diwethaf, a bod mewn sefyllfa i roi sylwadau ar eich addasrwydd i gyflawni'r prosiect yr ydych yn gwneud cais am arian ar ei gyfer.

Byddwn yn derbyn geirdaon gan oruchwyliwr clinigol neu ymgynghorydd allanol eich sefydliad, cyn belled nad ydynt yn cael eu cyflogi'n uniongyrchol gan eich sefydliad.

Rhowch i ni y manylion cyswllt gorau ar gyfer yr unigolyn yma. Mae'n rhaid i chi sicrhau eich bod wedi cael caniatâd yr unigolyn yma cyn rhoi ei fanylion i ni. Dylai'r manylion cyswllt yr ydych yn eu rhoi i ni fod yn gyfeiriad e-bost a rhif ffôn gwaith proffesiynol y canolwr.

4. Plant a Phobl Ifanc

4.1) A yw eich sefydliad yn gweithio gyda phlant a phobl ifanc ledled y DU?

Ystyr 'ledled y DU' yw sefydliadau sy'n gweithio gyda phlant a phobl ifanc:

- O bob rhan o'r Deyrnas Unedig
- Mewn mwy nag un sir/awdurdod lleol
- Mewn mwy nag un wlad (e.e. Cymru, Lloegr, yr Alban, Gogledd Iwerddon)

Fyddwn ni ddim ond yn ariannu gwaith i blant a phobl ifanc:

- 10 i 24 oed ar draws Lloegr (cofiwch mai'r Youth Futures Funds sy'n darparu'r cyllid ar gyfer unigolion 19 i 24 oed ac mae'n gwasanaethu Lloegr yn unig)
- 10 i 18 oed yng Nghymru, Gogledd Iwerddon, a'r Alban

4.2) Os felly, a wnewch chi gadarnhau lle mae'r rhan fwyaf o blant a phobl ifanc yn byw:

Nodwch lle mae'r rhan fwyaf o bobl ifanc rydych chi'n gweithio gyda nhw'n byw. Os ydych yn gweithio ar draws mwy nag un wlad yn y DU (h.y. Cymru, Lloegr, yr Alban, Gogledd Iwerddon), dewiswch Ledled y DU.

4.3) Lle yn y DU fydd eich gwaith yn digwydd yn bennaf?

Nodwch ym mha ardal fydd eich gwaith yn digwydd yn bennaf. Er enghraifft, os yw eich gwaith yn digwydd yng Nghaerdydd, fe allwch chi nodi Cyngor Dinas a Sir Caerdydd. Gwnewch yn siŵr eich bod yn dewis un opsiwn o leiaf.

Os yw eich gwaith yn digwydd mewn mwy nag un ardal, dewiswch y brif ardal gyntaf. Gallwch chi ddewis rhagor o ardaloedd ar ôl hyn. Ystyr "prif ardal" yw'r ardal lle byddwch chi'n gwneud y rhan fwyaf o'r gwaith.

Os ydych chi'n ansicr ynglŷn â'ch ardal awdurdod lleol, gallwch wirio yma:

<https://www.gov.uk/find-local-council>

4.4) Disgrifiwch:

- Yr anfanteision mae'r plant a phobl ifanc rydych chi'n gweithio gyda nhw yn eu hwynebu, a
- Sut mae'r anfanteision hyn yn effeithio ar eu bywyd.

Canolbwyntiwch eich ateb yn benodol ar y modd y mae'r anfanteision yn creu rhwystrau ychwanegol o ran mynediad at gyfleoedd a llwybrau at waith.

Rydyn ni'n gwybod bod sawl ffurf ar anfantais. Maen nhw'n gallu cynnwys:

- Salwch, trallod, cam-drin neu esgeulustod.
- Unrhyw fath o anabledd.
- Anawsterau ymddygiad neu seicolegol.
- Byw mewn tlodi neu sefyllfaoedd o amddifadedd.
- Grwpiau sy'n wynebu rhwystrau oherwydd eu hunaniaeth neu eu cenedligrwydd, gan gynnwys grwpiau BAME.

Yn eich ateb, rydyn ni am i chi nodi beth rydych chi'n ei wybod am y plant a phobl ifanc rydych chi'n gweithio gyda nhw.

- Er bod ystadegau'n gallu bod yn ddefnyddiol, yn aml dydyn nhw ddim yn dangos pa mor dda rydych chi'n adnabod y plant a'r bobl ifanc rydych chi'n gweithio gyda nhw.
- Rydyn ni hefyd eisiau gwybod sut mae'r anfantais hyn yn effeithio ar blant a phobl ifanc gan ganolbwyntio'n benodol ar eu rhagolygon ar gyfer y dyfodol ac ar eu cyflogadwyedd.
- Cofiwch ddisgrifio sut mae'r anfantais maen nhw'n eu hwynebu yn effeithio ar eu bywyd.

4.5) Rhowch wybod i ni pa effaith ychwanegol mae COVID-19 wedi'i chael ar y plant a'r bobl ifanc sy'n cael cymorth gennych.

Rhowch wybod i ni:

- Sut mae COVID-19 wedi newid neu waethygu'r anfantais mae'r plant a phobl ifanc sy'n cael cymorth gennych yn eu hwynebu. (h.y. sut mae wedi amharu ar eu rhagolygon ar gyfer y dyfodol a llwybrau at gyflogadwyedd)
- Sut mae hyn wedi effeithio ar eu bywyd.
- Yr effaith uniongyrchol ar blant a phobl ifanc rydych chi wedi'i gweld
- Sut rydych chi'n meddwl y bydd hyn yn newid dros y 18 mis nesaf.

4.6) Faint o blant a phobl ifanc fydd y cyllid hwn yn eu helpu yn ystod cyfnod y grant hwn?

Rydyn ni'n cefnogi gwaith lle mae'r rhan fwyaf o blant a phobl ifanc dan anfantais. Yn aml, bydd plant nad ydynt dan anfantais yn cymryd rhan hefyd. Nodwch faint o blant byddwch yn gweithio gyda nhw dros gyfnod y grant hwn. Dylai'r nifer fan hyn gynnwys yr holl blant a phobl ifanc rydych chi'n gweithio gyda nhw, nid dim ond y rhai dan anfantais.

4.7) O'r plant a phobl ifanc hyn, faint ohonyn nhw sydd dan anfantais?

- Nodwch faint o blant a phobl ifanc a fydd yn cael cymorth gan y cyllid hwn sydd dan anfantais.

- Mae'n bosib y bydd y nifer hwn yr un fath â'r cwestiwn blaenorol os yw'r holl blant a phobl ifanc rydych chi'n gweithio gyda nhw yn wynebu anfanteision.
- Dylai hwn fod yn gyfanswm y plant a phobl ifanc a fydd yn wynebu anfanteision dros gyfnod y grant.

4.8) Ar gyfer y rhaglen benodol hon, dywedwch wrthym faint o blant a phobl ifanc ddifreintiedig yn yr ystod oedran ganlynol y byddwch chi'n canolbwyntio arnynt.

4.9) Disgrifiwch y rôl mae plant a phobl ifanc yn ei chwarae o ran cynllunio a darparu eich gwasanaethau, ac yn ehangach yn eich sefydliad.

- Mae'n bwysig bod plant a phobl ifanc yn gallu dweud eu dweud, a bod rhywun yn gwrando arnynt. Dylent allu dylanwadu ar weithgareddau a gwasanaethau eich sefydliad, ac ar unrhyw broses gwneud penderfyniadau sy'n ymwneud â nhw.
- Rhwch wybod i ni sut rydych chi wedi cynnwys plant a phobl ifanc wrth gynllunio eich gwaith.
- Yn benodol, rydyn ni'n dymuno gwybod sut maen nhw wedi bod yn rhan o'r gwaith o gynllunio a darparu'r gwasanaethau y byddai'r grant hwn yn eu cefnogi.
  - Rydyn ni hefyd am wybod Sut rydych chi wedi addasu'r ffyrdd rydych chi'n galluogi plant a phobl ifanc i gymryd rhan yn eich sefydliad yn sgil COVID-19
  - Pa gynlluniau sydd gennych chi ar gyfer gwneud hyn yn y dyfodol.

5. Eich Gwaith

5.1) Beth ydych chi'n bwriadu ei gyflawni ar gyfer plant a phobl ifanc o ganlyniad i'r grant hwn a fydd yn gwella eu rhagolygon ar gyfer y dyfodol a'u llwybrau at gyflogadwyedd?

Byddwch mor benodol â phosib wrth ddisgrifio'r math o waith a chynnwys y gwaith rydych chi am ei gyflawni, ac a ydych chi'n gwneud cais am gostau sefydliadol neu gostau prosiect penodol.

Ar gyfer costau prosiect:

- Disgrifiwch y prosiect
- Ni fydd gennym ni unrhyw wybodaeth am eich prosiect ymlaen llaw, felly dylech chi gyfeirio at weithgareddau unigol, rolau staff, a gwasanaethau.

Ar gyfer costau sefydliadol, rhwch wybod i ni:

- Am y gwasanaethau/gweithgareddau allweddol rydych chi'n eu darparu i blant a phobl ifanc (does dim angen i ni wybod am eich gwasanaethau neu weithrediadau eraill).
- Sut y bydd y costau hyn yn helpu eich sefydlogrwydd a'ch gallu i addasu.
- Newid i fodloni anghenion plant a phobl ifanc.
- Helpu i ddarparu gwasanaethau allweddol i blant a phobl ifanc.

Peidiwch â defnyddio'r cwestiwn hwn i sôn am y canlynol:

- Yr anfanteision mae'r bobl ifanc yn eu hwynebu
- Y gymuned leol neu gyd-destun y prosiect
- Eich sefydliad

Bydd cyfle i drafod hyn mewn rhannau eraill o'r ffurflen.

Os oes gennych chi grant gan BBC Plant mewn Angen ar hyn o bryd, esboniwch a fydd y cyllid yr ydych yn gofyn amdano yn cefnogi ychwanegiad neu estyniad i'r prosiect sy'n cael ei ariannu ar hyn o bryd, neu a yw ar gyfer prosiect hollol wahanol neu gostau sefydliadol.

5.2) Sut ydych chi wedi addasu eich gwasanaethau neu eich gweithgareddau yn sgil COVID-19?

Rydyn ni'n cydnabod bod sefydliadau wedi gorfod ymateb i COVID-19 mewn amrywiaeth o ffyrdd ac wedi gorfod addasu'r ddarpariaeth. Rhowch rywfaint o wybodaeth am sut rydych chi wedi ymateb, a allai gynnwys:

- Gwneud gweithgareddau ar-lein
- Addasu prosiectau i ddiwallu anghenion uniongyrchol a thymor hirach a hynny'n barhaus.
- Dod o hyd i ffyrdd newydd o gynnwys plant a phobl ifanc mewn gwasanaethau

Rydyn ni eisiau deall:

- Y camau mae eich sefydliad wedi'u cymryd i ymateb i heriau COVID-19.
- Pa bobl yn eich sefydliad sydd wedi cefnogi'r newidiadau.
- Gyda phwy ydych chi wedi ymgynghori (plant a phobl ifanc, sefydliadau eraill,artneriaid ac ati), a sut mae hyn wedi dylanwadu ar y newidiadau rydych chi wedi'u gwneud.

5.3) Sut byddwch yn adolygu eich gwasanaethau ac yn parhau i addasu dros y misoedd nesaf?

Mae'n bwysig bod sefydliadau'n hyblyg ac yn gallu addasu yn yr amgylchiadau presennol, er mwyn parhau i gefnogi plant a phobl ifanc yn y ffordd orau bosib.

- Rydyn ni'n awyddus i gefnogi sefydliadau sydd wedi ymrwymo i adolygu, dysgu a gwneud newidiadau os oes angen.
- Rhowch wybod i ni sut byddwch yn asesu llwyddiant eich gweithgareddau.
- Dylech chi hefyd esbonio sut byddwch yn defnyddio unrhyw ddysgu i newid eich darpariaeth os oes angen.

5.4) Rhowch wybod i ni ble a phryd rydych chi'n disgwyl cyflawni'r gwaith sy'n cael ei gefnogi gan y grant hwn.

Rhowch wybod i ni:

- Diwrnodau, amseroedd ac amllder y gweithgareddau neu'r gwasanaethau
- A ydych chi'n darparu'r gwasanaethau neu'r gweithgareddau drwy gydol y flwyddyn neu am gyfnod penodol, er enghraifft yn ystod gwyliau'r ysgol neu yn ystod y tymor, mewn blociau o wythnosau ac ati
- Y lleoliad lle rydych chi'n disgwyl cynnal y gweithgareddau neu'r gwasanaethau
- A ydych chi'n bwriadu darparu unrhyw weithgareddau neu gymorth i blant a phobl ifanc yn ddigidol yn eu cartref eu hunain
- Os ydych chi'n gwneud cais am gostau sefydliadol yn unig, mae angen i chi roi trosolwg o amseroedd a lleoliadau'r gwasanaethau rydych chi'n eu darparu i blant a phobl ifanc

Rydyn ni'n deall y gallai hyn newid ac os byddwn yn dyfarnu grant i chi, bydd modd i chi siarad â ni a diweddarau'r manylion hyn yn ôl yr angen.

5.5) Os byddwch yn llwyddiannus, pryd byddwch yn dymuno dechrau gwario'r grant hwn?

Rhowch ddyddiad. Rhaid i chi allu dechrau eich prosiect rhwng 12 Hydref 2020 a 12 Ionawr 2021.

5.6) A fydd unrhyw ran o'ch gwaith gyda phlant a phobl ifanc yn cael ei ddarparu ar-lein yn lle yn sgil Covid-19, neu a ydy hynny wedi digwydd yn barod (lle nad oedd yn cael ei ddarparu yn y modd hwn o'r blaen)?

Dewiswch do os ydych chi wedi dechrau darparu unrhyw wasanaethau ar-lein (a oedd yn cael eu darparu wyneb yn wyneb neu dros y ffôn o'r blaen) gan ddefnyddio cyfryngau cymdeithasol neu lwyfannau ar-lein, a hynny'n sgil Covid-19.

5.7) Os felly, mae angen i chi gadarnhau eich bod wedi cwblhau'r [Rhestr Wirio Gwasanaethau Digidol](#) a rhoi gwybod i ni pa fesurau diogelu ychwanegol sydd gennych chi ar waith, neu rydych chi'n bwriadu eu rhoi ar waith

Rydyn ni'n disgwyl y bydd nifer o sefydliadau'n dechrau gweithio mewn ffyrdd newydd, ffyrdd nad ydynt wedi arfer â nhw o bosib. Gallai hyn gynnwys gweithio ar lwyfannau digidol newydd. Rydyn ni am wybod pa reolaethau byddwch yn eu rhoi ar waith i fynd i'r afael â'r risgiau hyn. Bydd ein [Rhestr Wirio Gwasanaethau Digidol](#) yn eich helpu i feddwl am sut mae mynd i'r afael ag unrhyw risgiau sy'n fwy dwys neu sydd wedi newid.

5.8) A fydd y grant hwn yn darparu neu'n cefnogi unrhyw rai o'r canlynol?

Dewiswch bob un sy'n berthnasol.

- **Gwaith Camfanteisio'n Rhywiol ar Blant**
- **Cwmsela neu waith therapiwtig**
- **Mentora neu gyfeillio**
- **Preswyl neu aros dros nos**

Ar gyfer y mathau hyn o waith, bydd angen i ni gynnal archwiliadau diogelu pellach ar eich cais. Dewiswch unrhyw opsiynau o'r rhestr sy'n berthnasol i'ch prosiect. Trowch at ein Canllawiau A-Z i gael gwybodaeth am ein meini prawf cymhwysedd ar gyfer y categorïau hyn.

- **Gwaith Camfanteisio'n Rhywiol ar Blant:** Mae camfanteisio'n rhywiol ar blant yn fath o gam-drin plant yn rhywiol. Mae'n digwydd pan fydd unigolyn neu grŵp yn cymell, camddefnyddio neu dwyllo person dan 18 oed i gymryd rhan mewn gweithgarwch rhywiol. Gallai hyn gynnwys:
  - Hudo
  - Masnachu
  - Trais
  - Cymell
  - Bygwth/Blacmelio
  - Camfanteisio'n rhywiol sy'n gysylltiedig â gang
- Dydy camfanteisio'n rhywiol ar blant ddim yn cynnwys cyswllt corfforol bob amser. Trowch at ein canllawiau A-Z a gwefan yr NSPCC i gael mwy o wybodaeth.
- **Cwmsela/Gwaith Therapiwtig:** Rydyn ni'n diffinio cwmsela fel unrhyw ymyrraeth therapiwtig sy'n cynnwys "darparu cymorth proffesiynol ac arweiniad wrth ddatrys problemau personol neu seicolegol." Gall yr ymyriadau gynnwys cwmsela, therapi grŵp, therapi chwarae, a therapi celf.
  - Trowch at ein canllawiau A-Z a Chymdeithas Cwmsela a Seicotherapi Prydain i gael mwy o wybodaeth.
- **Gweithgareddau Cyfeillio/Mentora:** Rydyn ni'n diffinio mentora neu gyfeillio fel trefniant ffurfiol a strwythuredig sy'n "berthynas wirfoddol, bwrpasol a buddiol i'r naill ochr a'r llall, lle mae unigolyn yn rhoi amser i gefnogi un arall i'w galluogi i wneud newidiadau yn eu bywyd".
  - Weithiau gall rhan o brosiect gynnwys staff a gwirfoddolwyr sy'n rhoi cyngor ad hoc i blant a phobl ifanc. Nid ydyn ni'n diffinio hyn fel mentora na chyfeillio mewn synnwyr ffurfiol.
  - Trowch at ein canllawiau A-Z a Gwasanaethau Mentora a Chyfeillio'r NCVO i gael mwy o wybodaeth.
    - **Preswyl neu aros dros nos:** Mae hyn yn cynnwys unrhyw brosiectau sy'n cynnwys gwyliau neu aros dros nos i ffwrdd o gartref.

5.9) Pam mai eich sefydliad chi yw'r un gorau i ddarparu'r gwaith hwn? Cofiwch gynnwys gwybodaeth am y canlynol:

- eich strwythur rheoli

- profiad a sgiliau eich corff llywodraethu a'ch staff uwch
- a yw eich sefydliad yn cael ei arwain gan bobl â phrofiadau uniongyrchol o'r materion a wynebir gan y cymunedau rydych chi'n eu helpu.
- eich gallu i ymateb yn hyblyg
- mae gennych chi hanes perthnasol o weithio gyda phlant â phobl ifanc

Rydyn ni'n dymuno ariannu sefydliadau cryf ag aelodau o staff sy'n meddu ar y sgiliau a'r profiad i roi'r cymorth gorau posib i blant a phobl ifanc.

Rhowch wybod i ni am y canlynol:

- Eich strwythur rheoli a sut mae'r rolau allweddol hyn yn cefnogi eich sefydliad.
- Profiad a sgiliau eich corff llywodraethu a sut maen nhw'n cefnogi eich gwaith.
- Eich gallu i ymateb yn hyblyg.

Rydyn ni hefyd eisiau gwybod a yw eich sefydliad yn cael ei arwain gan bobl â phrofiadau uniongyrchol o'r materion a wynebir gan y cymunedau rydych chi'n eu helpu.

Rhowch wybod i ni:

- Sut mae'r bobl â phrofiadau uniongyrchol wedi cyfrannu at eich gwaith
- A oes gofyniad sylfaenol bod gan aelodau o staff neu ymddiriedolwyr brofiad fel aelod o'r gymuned rydych chi'n ei gwasanaethu.

5.10) Ym mha ffyrdd mae eich sefydliad yn gymwys i wasanaethu eich cymuned leol?

Rydyn ni'n awyddus i ariannu sefydliadau sydd wedi gwreiddio yn eu cymunedau lleol.

Rydyn ni'n disgwyl i sefydliadau ddeall yr heriau mae'r gymuned yn eu hwynebu, a sut mae Covid-19 wedi effeithio arni. Rhowch wybod i ni:

- Sut rydych chi'n ymgysylltu â'ch cymuned leol
- Sut rydych chi'n deall y problemau mae'n eu hwynebu

Rydyn ni hefyd angen gwneud yn siŵr bod gan sefydliadau'r arbenigedd a'r cysylltiadau i gyrraedd y plant a phobl ifanc maen nhw am eu helpu. Rhowch wybod i ni:

- Sut byddwch yn targedu'r plant a phobl ifanc y mae Covid-19 wedi cael effaith benodol arnynt
- Sut rydych chi'n gwybod y byddwch yn gallu eu cyrraedd.

5.11) A yw eich corff llywodraethu wedi ymateb yn ffurfiol i Covid-19?

Os felly, nodwch unrhyw gamau gweithredu mae eich corff llywodraethu wedi'u cymryd

Rydyn ni eisiau ariannu sefydliadau sy'n gallu addasu ac ymateb i newid. Rhowch wybod i ni:

- Sut rydych chi'n rheoli ymateb eich sefydliad i'r argyfwng hwn.
- Sut mae eich Ymddiriedolwyr/Cyfarwyddwyr yn cymryd rhan yn y gwaith o reoli'r argyfwng.
- Unrhyw newidiadau i'ch strategaethau neu bolisiau.

5.12) Rhowch wybod i ni am unrhyw rwydweithiau/grwpiau lleol rydych chi'n rhan ohonynt, ac a ydych chi wedi cydweithio ar eich ymateb i Covid-19

Rhowch wybod i ni am y canlynol:

- Y rhwydweithiau mae eich sefydliad yn rhan ohonynt
- Pa mor weithgar ydych chi o ran cymryd rhan ynddynt
- Unrhyw gydweithio sydd wedi digwydd o ganlyniad o Covid-19.

6. Gweithio Partneriaeth

6.1 Ydy'r cais hwn gan sefydliadau sydd mewn partneriaeth?

Ystyr partneriaeth fan hyn yw grŵp o ddau neu fwy o sefydliadau yn gweithio gyda'i gilydd. Dewiswch 'ydy' os ydych chi'n gweithio gyda sefydliad arall i gyflawni'r gwaith hwn.

Trowch at ein [Canllawiau A-Z](#) i gael mwy o wybodaeth am ein dull gweithredu mewn cysylltiad â phartneriaethau.

Fyddwn ni ddim ond yn ariannu partneriaethau os oes perthynas yn bodoli rhwng y sefydliadau'n barod.

6.2) Os felly, nodwch enw'r sefydliad(au) rydych chi mewn partneriaeth â nhw.

Os ydych chi'n gweithio gyda sefydliad arall i gyflawni'r gwaith hwn, nodwch enw'r sefydliad(au) yma.

6.3) Ai eich sefydliad chi fydd y prif sefydliad cyflawni ar gyfer y prosiect hwn?

Rhaid i bob prosiect mewn partneriaeth enwebu prif sefydliad. Rhaid i'r sefydliad hwn wneud cais i ni. Hefyd, y sefydliad hwn fydd yn gyfrifol am y canlynol:

- Rheoli arian y grant ac adrodd yn ôl.
- Cyflawni prosiectau.
- Rheoli gweithwyr sy'n cael eu hariannu gan y prosiect.
- Gwneud yn siŵr bod y prosiect yn cyflawni ei ganlyniadau a nodwyd.
- Diogelu

6.4) Os na, nodwch pwy fydd a pham?

Os nad chi yw'r prif sefydliad, dywedwch pam. Rydyn ni am wybod pam mai chi yw'r sefydliad priodol i wneud cais am ein cyllid. Bydd angen i ni ddeall sut byddwch yn rheoli unrhyw risgiau mewn cysylltiad â diogelu, cyflawni a chyllid.

6.5) Oes gennych chi gytundeb partneriaeth ar ffurf memorandwm cyd-ddealltwriaeth?

Mae'n bwysig bod gan bartneriaeth strwythur a chytundeb clir. Fel arfer, byddem yn disgwyl i hyn fod ar ffurf memorandwm cyd-ddealltwriaeth rhwng y sefydliadau yn y bartneriaeth.

Dylai'r cytundeb nodi'n glir sut bydd y bartneriaeth yn cael ei rhedeg o ran strwythur, atebolrwydd a mesurau diogelu.

6.6 Amlinellwch eich cytundeb partneriaeth, gan gynnwys trefniadau rheoli, monitro effaith a diogelu.

Nodwch fanylion y cytundeb rhyngoch chi a'ch sefydliad(au) partner. Bydden ni'n disgwyl gweld:

- Pwy yn y bartneriaeth ydy'r arweinydd diogel
- Sut mae'r bartneriaeth yn gweithio o lan dilyn y polisi diogelu
- unrhyw drefniadau o ran rheoli'r prosiect a monitro ei lwyddiant.

Os mai dim **ond** gyda phobl ifanc 19 i 24 oed y mae eich sefydliad yn gweithio, rhwch wybod i ni am eich polisi Diogelu Oedolion. Fel arall, rhwch wybod i ni am eich polisi Diogelu Plant a Phobl Ifanc.

7. Y gwahaniaeth fyddwch yn ei wneud

7.1 Disgrifiwch y tri gwahaniaeth pwysicaf fydd y sefydliad yn gallu eu gwneud i fywydau'r plant a phobl ifanc rydych chi'n gweithio gyda nhw o ganlyniad i'r cyllid hwn..

Mae'r gwahaniaethau fyddwch yn eu gwneud yn cael eu galw'n ganlyniadau hefyd. Yma, rydyn ni'n dymuno gwybod sut byddwch yn gwneud gwahaniaeth cadarnhaol i fywydau plant a phobl ifanc drwy wella eu llwybr tuag at gyflogaeth. Gweler tudalen 6 am ragor o fanylion.

Bydd yn bwysig dangos i ni sut mae eich tri gwahaniaeth penodol yn cyfrannu at y nodau cyffredinol hyn.

Ar gyfer gwaith gyda phobl ifanc (18 i 24 oed), gwnewch yn siŵr bod o leiaf un o'r canlyniadau hyn yn uniongyrchol gysylltiedig â'u cefnogi i symud ymlaen i gyflogaeth. (ee cymwysterau, dod o hyd i swydd, aros mewn gwaith ac ati).

Rydyn ni am weld gwahaniaethau sydd:

- **Yn glir** – Peidiwch â'u gwneud yn orgymhleth.
- **Yn fesuradwy** – Meddyliwch am sut byddwch yn mesur y gwahaniaethau. A fydd modd dweud a ydych chi wedi llwyddo ai peidio?
- **Yn realistig** – Mae'n bwysig gwneud yn siŵr y byddwch yn gallu sicrhau'r gwahaniaethau. Mae hyd yn oed y newidiadau lleiaf ym mywydau plant a phobl ifanc yn gallu cael effaith enfawr yn aml. Gwnewch yn siŵr eich bod yn canolbwyntio ar y plant a phobl ifanc rydych chi'n gweithio gyda nhw, nid y darlun mawr. Mae hefyd yn bwysig ystyried a oes modd sicrhau eich gwahaniaethau yn ystod cyfnod y cyllid hwn.

- **Yn canolbwyntio ar y plentyn neu'r person ifanc** – Rydyn ni'n ariannu gwaith sy'n gwneud gwahaniaeth i fywydau plant a phobl ifanc. Os ydych chi'n gweithio gydag amgylchedd y person ifanc (h.y. ei rieni, y gymuned), gwnewch yn siŵr eich bod dim ond yn trafod sut bydd o fudd i'r plentyn neu berson ifanc.

Dyma rai awgrymiadau ar gyfer nodi eich gwahaniaethau:

- Cadwch nhw'n syml. Ysgrifennwch un datganiad am sut byddwch yn newid bywydau pobl ifanc er gwell. Peidiwch â chysylltu fwy nag un gwahaniaeth gyda geiriau fel 'ac'.
- Defnyddiwch iaith sy'n dangos newid. Mae gwahaniaeth cryf yn aml yn defnyddio geiriau fel 'gwell', 'lleihau', 'cynyddu' 'llai', 'cryfhau' ac ati.
- Sicrhau eu bod yn canolbwyntio ar blant neu bobl ifanc. Meddyliwch am beth fyddai pob gwahaniaeth yn ei olygu i berson ifanc.
- Gwnewch yn siŵr eu bod yn berthnasol. Mae bob amser yn syniad da sicrhau ei bod hi'n glir sut mae eich gwahaniaethau'n gysylltiedig â'r anfantaision a wynebir gan y bobl ifanc rydych chi'n gweithio gyda nhw.

I gael mwy o fanylion am sut rydyn ni am i'n prosiectau wella bywydau plant a phobl ifanc yn y DU, cliciwch [yma](#).

7.2 Disgrifiwch sut bydd y gweithgareddau neu'r gwasanaethau byddwch yn eu darparu gyda'r cyllid hwn yn sicrhau'r tri gwahaniaeth rydych chi wedi'u hamlinellu uchod.

Byddwn yn rhoi blaenoriaeth i geisiadau lle mae modd gweld cysylltiad clir rhwng y gwaith a gwneud gwahaniaeth i ragolygon plant a phobl ifanc at y dyfodol yn ogystal â'u cyflogadwyedd.

Dylech chi esbonio'n glir y cysylltiad rhwng y gweithgareddau neu'r gwasanaethau byddwch yn eu darparu, a'r gwahaniaethau byddwch yn eu gwneud i blant a phobl ifanc.

Os ydych chi'n gwneud cais am gostau sefydliadol, meddyliwch am y cyswllt rhwng eich gwasanaethau allweddol i blant a phobl ifanc, a'r gwahaniaethau rydych chi wedi'u nodi uchod.

Rhowch wybod i ni sut bydd y prosiect neu'r gwasanaethau yn helpu i sicrhau'r gwahaniaethau hyn i blant a phobl ifanc. Dylech chi feddwl am sut bydd y gweithgareddau'n arwain at newidiadau cadarnhaol yn eu bywyd.

7.3 Rhowch wybod i ni sut byddwch yn casglu data i fesur y gwahaniaeth mae eich sefydliad yn ei wneud i ragolygon plant a phobl ifanc ar gyfer y dyfodol ac i'w cyflogadwyedd.

Rhaid i'r gwahaniaeth rydych chi'n ei wneud i fywydau pobl ifanc fod yn fesuradwy. Rhowch wybod i ni pa wybodaeth byddwch yn ei defnyddio i bennu a yw eich gwaith yn llwyddiant ai peidio. Dylech chi wneud y canlynol:

- Ystyried defnyddio gwybodaeth wahanol ar gyfer pob gwahaniaeth. Gwneud yn siŵr eich bod yn meddwl am y ffordd orau o fesur pob un yn unigol.
- Ystyried defnyddio cymysgedd o ystadegau a hanesion. Mae rhifau ac ystadegau'n ddefnyddiol iawn ar gyfer mesur tueddiadau a phatrymau. Mae hanesion yn well ar gyfer casglu enghreifftiau go iawn, a fydd yn gwneud i'ch prosiect ddod yn fyw pan fyddwn yn darllen amdano. Byddwch wedi clywed y termau 'ansoddol' a 'meintiol' ar gyfer y mathau hyn o ddata.
- Meddyliwch am y ffordd orau o gasglu gwybodaeth. Mae sawl ffordd o wneud hyn. Dyma rai enghreifftiau:
  - Arsylwadau: Beth ydych chi'n ei glywed/gweld pan fyddwch yn gwyllo'r bobl ifanc dros amser? Mae hyn yn ddefnyddiol ar gyfer niferoedd uchel o bobl ifanc. Ond mae'n rhaid i chi ofalu bod eich gweithwyr prosiect yn gyson.
  - Ffurflenni Adborth/Holiaduron: Mae'r rhain yn ddefnyddiol ar gyfer cael gwybodaeth benodol gan nifer fawr o bobl. Maen nhw'n gallu bod yn anodd eu dylunio ac yn anniddorol i blant weithiau.
  - Ymarferion Graddfa Mae'r rhain yn cynnwys creu eich graddfa eich hun. Yn aml, mae'r raddfa rhwng un a deg, neu cytuno ac anghytuno. Wedyn mae plant yn gallu 'gosod' eu hunain ar y raddfa. Does dim rhaid iddynt fod ar bapur. Maen nhw'n gallu bod yn hwyl ac yn greadigol. Yn aml, dydy pobl ifanc ddim yn sylweddoli eu bod yn rhoi adborth.
  - Sgyrsiau: Gallai'r rhain fod gyda phlant, rhieni, athrawon neu unrhyw un sy'n gysylltiedig â'r prosiect. Maen nhw'n cymryd mwy o amser ond yn gallu rhoi dealltwriaeth gref i chi o'r unigolion. Mae hefyd yn bwysig gwneud yn siŵr bod yr adborth yn onest.
  - Adnoddau cydnabyddedig: Mae llawer o adnoddau cydnabyddedig gallech chi eu defnyddio. Mae manteision ac anfanteision i'r rhain. Maen nhw'n cynnwys pethau fel Coed Blobiau, Graddfa Lles Wawrick-Caeredin, Hunanasesiadau STAR, neu'r Prawf Tŷ/Coeden/Person.
  - Gwneud eich adnoddau eich hun: Yn aml iawn, y ffordd orau o gasglu gwybodaeth yw bod yn greadigol a meddwl am y bobl ifanc rydych chi'n gweithio gyda nhw. Meddyliwch am beth fyddai fwyaf addas iddynt.
- Meddyliwch am hyn wrth gasglu'r wybodaeth hon. Bydd eich gwybodaeth yn fwy defnyddiol o lawer os byddwch yn ei chasglu wrth ddarparu eich prosiectau a'ch gwasanaethau, yn hytrach nag ar ddiwedd blwyddyn yn unig.

Am fwy o wybodaeth ac adnoddau, ewch i:

- [Gwasanaethau Gwerthuso'r NCVO i Elusennau \(NCVO\)](#)
- [Inspiring Impact](#)
- [Evaluation Support Scotland \(ESS\)](#)

8. Cyllideb a Chyllid

8.1) Rhowch wybod i ni beth yw goblygiadau ariannol Covid-19 i'ch sefydliad, a sut mae eich sefydliad yn bwriadu rheoli ei sefyllfa ariannol dros y misoedd nesaf.

Rydyn ni'n deall ei bod hi'n gyfnod heriol a bod eich incwm, neu incwm disgwylidig, yn debygol o newid. Mae'n bosib bod newidiadau eraill yn eich sefydliad hefyd, yn fewnol ac yn allanol. Rydwn ni'n gofyn y cwestiwn hwn er mwyn cael gwell dealltwriaeth o'r heriau sy'n wynebu eich sefydliad, a sut rydych chi'n ymateb.

Rhowch wybod i ni am unrhyw broblemau ariannol sylweddol ac unrhyw gynlluniau ariannol rydych chi'n eu rhoi ar waith.

8.2) A yw eich sefydliad wedi cael cyllid argyfwng gan unrhyw gyllidwyr eraill neu gan y Llywodraeth? Os felly, rhowch wybod i ni:

- Faint ydych chi wedi'i gael a gan ba gyllidwr.
- Ar gyfer beth bydd hwn yn cael ei ddefnyddio.

Rhowch wybod i ni a yw eich sefydliad wedi cael unrhyw gyllid arall mewn ymateb i COVID-19, neu a oes gennych chi unrhyw gynigion eraill mewn proses gwneud cais.

Bydd y cwestiwn hwn yn rhoi gwell dealltwriaeth i ni o sut mae'r cais hwn yn cyd-fynd ag unrhyw ymatebion eraill i argyfwng y gallech chi fod yn eu darparu, a sut byddai cyllid gan y rhaglen hon yn cael ei ddefnyddio i gefnogi eich sefydliad.

8.3) Nodwch lefel eich cronfeydd anghyfyngedig fel yr oeddent ym mis Mawrth 2020.

Rhowch wybod i ni:

- swm eich cronfeydd anghyfyngedig
- sawl mis o wariant maen nhw'n darparu ar eu cyfer.

Dewisol: Defnyddiwch y gwagle i ddarparu unrhyw wybodaeth ychwanegol am eich cronfeydd yr hoffech ei rhoi i ni. Peidiwch â chynnwys gwerthoedd mewn ceiniogau, defnyddio arwyddion £ nac atalnodau.

8.4) Am faint o gyllid ydych chi'n gofyn gan y rhaglen hon?

Nodwch y symiau rydych chi'n gofyn amdanynt ar gyfer yr holl benawdau cyllideb isod, a rhoi manylion am beth fydd hyn yn talu amdano yn y golofn disgrifiad. Os ydych chi'n gwneud cais am gostau sefydliadol fel rhan o'r grant neu'r grant cyfan, byddwch mor fanwl â phosib.

Nodwch y symiau rydych chi'n gofyn amdanynt ar gyfer yr holl benawdau cyllideb. Os nad yw'r eitem gwariant yn berthnasol i'ch cyllideb, gadewch yn wag. Hefyd, rhowch ddisgrifiad byr o bob eitem gwariant rydych chi'n gofyn amdani, fel a ganlyn:

- **Staffio** – Mae hyn yn cynnwys unrhyw gostau sy'n gysylltiedig â chyflogau ar gyfer staff cyflogedig, sesiynol neu lawrydd. Gall hyn gynnwys Yswiriant Gwladol a chyfraniadau eraill fel costau sy'n gysylltiedig â phensiwn.
- **Hyfforddiant** – Mae hyn yn cynnwys unrhyw gostau ar gyfer hyfforddi eich staff a'ch gwirfoddolwyr ar y sgiliau a/neu wybodaeth newydd i gyflawni'r gwaith hwn yn ddiogel ac yn effeithiol.
- **Technoleg a Chysylltiadau** (e.e. cyfrifiaduron, ffonau, pecynnau rhyngurwyd / ffôn) –
  - Mae hyn yn cynnwys prynu technoleg (e.e. gliniaduron, dyfeisiau tabled, ffonau symudol ac ati) i bobl ifanc neu staff – technoleg a fydd yn caniatáu i bobl ifanc ymgysylltu â'ch prosiect. Mae hefyd yn cynnwys unrhyw gostau cysylltiedig fel contractau ffôn neu lwfansau data.
- **Gweithgareddau i Blant a Phobl Ifanc.** Mae hyn yn cynnwys unrhyw gostau uniongyrchol ar gyfer gweithgareddau a'u hoffer cysylltiedig.
- **Cyfarpar arall** – Mae hyn yn cynnwys unrhyw gostau cyfarpar eraill nad ydynt yn perthyn i'r categorïau blaenorol.
- **Costau cyffredinol y sefydliad** – Costau gorbenion sefydliad, yn hytrach na chostau prosiect. Gallai hyn gynnwys staff (gan gynnwys staff swyddfa gefn), costau rhedeg, costau cyfarpar neu gostau datblygu sefydliadol. Rydyn ni'n disgwyl i sefydliadau allu dangos sut mae'r costau hyn yn gysylltiedig â chanlyniadau i blant a phobl ifanc yn ystod cyfnod COVID-19. Bydd y costau hyn yn eich helpu i sefydlogi, i addasu ac i newid er mwyn bodloni anghenion plant a phobl ifanc a/neu helpu i ddarparu gwasanaethau allweddol i blant a phobl ifanc.

Arall – Mae hyn yn cynnwys unrhyw gostau eraill yr ydych yn dymuno gofyn amdanynt (e.e. costau hygyrchedd) ac nad ydynt yn perthyn i'r categorïau uchod.

8.5 Faint o'r cyllid ydych chi'n disgwyl ei wario rhwng 12 Hydref 2020 ac 12 Ionawr 2021?

Mae BBC Plant mewn Angen a'r Youth Futures Foundation eisiau dangos bod y cyllid a godwyd i'n Rhaglen Ymateb i COVID-19 yn cael ei ddsbarthu a'i wario i fynd i'r afael ag

anghenion brys. Drwy roi gwybod i ni faint rydych chi'n bwriadu ei wario yn ystod y chwe mis cyntaf, byddwn yn gallu adrodd yn ôl i'n rhoddwyr i ddangos cynnydd.

8.6 Rydyn ni'n disgwyl galw uchel am y cyllid hwn ac o ganlyniad, mae'n bosib y byddwn yn gorfod ariannu ceisiadau'n rhannol. A fyddai modd cyflawni'r gwaith a ddisgrifir uchod gyda chyllideb is?

Ticiwch os gwelwch yn dda.

Rydyn ni'n credu ei bod hi'n bwysig ariannu sefydliadau i lwyddo. Rydyn ni'n deall bod newid cyllideb yn gallu newid beth a sut rydych chi'n darparu. Os nad ydych chi'n credu bod modd addasu hyn, ticiwch na.

8.7 Os oes modd, rhowch wybod i ni faint fyddech chi'n ei ystyried yn swm grant isaf posib. Rhowch wybod i ni pa effaith fyddai hyn yn ei chael ar eich gwaith ac ar y gwahaniaethau i blant a phobl ifanc?

Os yw'n berthnasol, rhowch wybod i ni faint o gyllid fyddai ei angen arnoch chi fel isafswm i wneud yn siŵr bod modd cyflawni'r gwaith hwn. Cofiwch gynnwys manylion am y canlynol:

- pa eitemau gwariant fyddech chi'n gallu eu tynnu o'ch cyllideb
- sut gallai hyn leihau elfennau o'ch gwaith fel oriau, gweithgareddau, neu nifer y plant a phobl ifanc byddech chi'n gallu eu cyrraedd
- a fyddai hyn yn effeithio ar y gwahaniaethau fyddech chi'n gallu eu gwneud i fywydau plant a phobl ifanc.

Rhowch 'Amherthnasol' os nad yw'n berthnasol.

8.8 Atodwch eich cyfrifon a thicio'r Datganiad Cyllid canlynol.

Atodiadau:

Atodwch gyfrifon swyddogol diweddaraf eich sefydliad yma.

Rhaid i'r cyfrifon hyn:

- fod yn ddim mwy na 18 mis oed.
- dangos gweithgareddau a chronfeydd cyfyngedig ac anghyfyngedig.
- cynnwys datganiad incwm a mantolen wedi'u llofnodi a'u dyddio gan y Cadeirydd neu'r Trysorydd.

*Nid oes angen cyfrifon **wedi'u llofnodi** arnom gan elusennau sydd wedi cofrestru â Chomisiwn Elusennau Cymru a Lloegr. Rydyn ni'n dal yn disgwyl i sefydliadau gymeradwyo eu cyfrifon yn ffurfiol, a rhaid i gopi wedi'i lofnodi fod ar gael yng nghyfeiriad cofrestredig yr elusen, a gallwn wneud cais amdano.

Os ydych chi'n sefydliad newydd, rhaid i chi lwytho rhagolwg/amcanestyniad ariannol i fyny. Trowch at ein canllawiau i weld pa wybodaeth rydyn ni'n disgwyl ei gweld wedi'i chynnwys yn y ddogfen hon.

8.9 A yw'r trafodion ariannol a'r taliadau'n cael eu hadolygu gan o leiaf ddau awdurdodwr heb gysylltiad â'i gilydd?

Cadarnhewch fod unrhyw daliadau sy'n cael eu gwneud gan eich sefydliad yn cael eu hawdurdodi gan o leiaf ddau awdurdodwr heb gysylltiad â'i gilydd.

8.10 A yw eich sefydliad yn ddiddyled?

Mae hyn yn golygu nad ydych chi'n dibynnu ar incwm yn y dyfodol i gyflawni ymrwymadau tymor byr presennol, h.y. bod eich asedau cyfredol yn ddigonol i dalu am eich dyledion cyfredol.

Ynglŷn â BBC Plant mewn Angen

Gweledigaeth BBC Plant mewn Angen yw bod pob plentyn yn y DU yn cael plentyndod diogel, hapus a chysurus a'i fod yn cael y cyfle i gyrraedd ei botensial. Bydd yr elusen yn gwireddu'r weledigaeth hon drwy gefnogi, hyrwyddo a rhoi cyhoeddusrwydd i waith sy'n mynd i'r afael â'r heriau y mae plant a phobl ifanc yn eu hwynebu a gwaith sy'n adeiladu eu sgiliau a'u cydnerthedd.

Ar hyn o bryd mae BBC Plant mewn Angen yn cefnogi dros 3,000 o elusennau a phrosiectau lleol mewn cymunedau ar draws y DU sy'n helpu plant a phobl ifanc sy'n wynebu amrywiaeth o anafteision fel byw mewn tlodi, bod yn anabl neu'n sâl, neu ddioddef trallod, esgeulustod neu drawma.

bbcchildreninneed.co.uk/

Ynglŷn â Youth Futures

Mae'r Youth Futures Foundation yn sefydliad newydd, annibynnol ac nid-er-elw a sefydlwyd i fynd i'r afael â diweithdra ymysg pobl ifanc, a hynny gyda gwaddol o £90m gan y Reclaim Fund. Maen nhw'n chwilio am ffyrdd beiddgar ac effeithiol i helpu pobl ifanc i ddod o hyd i swyddi da a'u cadw. Byddan nhw'n mynd i'r afael â'r mater mewn sawl ffordd ac yn edrych i bartneru â sefydliadau, elusennau, awdurdodau lleol, mentrau cymdeithasol, cyflogwyr, y llywodraeth ac wrth gwrs pobl ifanc i fynd at galon y materion sydd wedi arwain at ormod o unigolion yn methu â ffynnu a chyfrannu'n llawn at ein heconomi.

Mae'r Youth Futures Foundation wedi ymrwymo i roi cyfle i bobl ifanc o gefndiroedd amrywiol gael mynediad at waith ystyrlon lle gallan nhw symud ymlaen yn eu gyrfa. Eu nod yw mynd i'r afael ag achosion diweithdra a thanweithdra ymysg pobl ifanc, sydd yn aml yn gymhleth a chysylltiedig. Bydd hyn yn cymryd amser ac amynedd ac mae'n cychwyn gyda dealltwriaeth o beth sy'n gweithio a beth sydd ddim yn gweithio. Byddan nhw'n gweithio gyda'i gilydd i gasglu'r wybodaeth wasgaredig sy'n bodoli ynglŷn â diweithdra ymysg pobl ifanc. Byddan nhw'n darganfod beth sy'n gweithio drwy wrando, ariannu a gwerthuso gweithgareddau. Maen nhw'n chwilio am dulliau y gelli'r eu profi, eu gwerthuso ac, os ydyn nhw'n effeithiol, eu hehangu i ragor o bobl ifanc. Bydd gwaith cydweithredol, sy'n canolbwyntio ar bobl ifanc ac yn seiliedig ar dystiolaeth yn diffinio dulliau'r Youth Futures Foundation. Byddan nhw'n gweithio gyda phobl a sefydliadau eraill sy'n ceisio gwneud newidiadau radical a fydd yn trawsnewid bywydau ac yn arwain at effaith barhaol.